

[Arne Melchior]

skaffe sig erfaring og blive hørt. Jeg føler, at hele hr. Waldorffs indlæg og dermed filosofien bag dette forslag er en anklage mod de voksne, også mod de unge voksne, som har de små børn, og som selv har en god chance for at huske deres egen barndom, selv om jeg da er helt klar over, at erindringen forskyder tingenes realitet noget. Det er en anklage mod ministre og folketingsmedlemmer og mod alle de høringsinstanser, som hr. Waldorff omtalte. Det er jo ikke mennesker fra den anden klode og med en helt anden erfaringsbaggrund end den, hr. Waldorff besidder. De ville da være nogle mærkelige mennesker, hvis de ikke i deres egenskab af forældre og i deres egenskab af forhenværende børn også førte børnenes tale. Er børnene ikke det dyrebareste for os alle sammen? Skulle vi være så egoistiske – det må jo ligge i det syn, og hvis det er rigtigt, vil jeg da indrømme, at det er nedslående – en kulturminister, en miljøminister, en statsminister og alle vi andre, at vi blæste på børnenes interesser og overhovedet ikke gav os tid til at leve os ind i deres forhold og deres interesser? Det er det, der ligger til grund for dette beslutningsforslag. Man mener, at det er der ingen der tager sig af, hvis ikke de 7- og 9- og 11-årige selv får lov at sige det. Jeg synes, gud ske lov, at børnene har et større frispreg, end børn nogen sinde før har haft, og det er jeg på mange områder meget lykkelig for og tilfreds med. Jeg er da også opmærksom på, at ikke så få pædagoger, også af de mest moderne uddannede og mest avancerede, synes, at frisproget, bl.a. i undervisningssituationen, mange gange er begyndt at gå for vidt, men at alle disse instanser i kommune og amt og miljømyndigheder og pædagogiske organisationer, som høres i disse sammenhænge, og som præger debatten, skulle være så uforstående og ufølsomme over for børns hverdag, børns tilværelse og børns virkelige interesser, agter jeg hermed at påstå at vi er nogle stykker der er uenige i. Det bør ikke være det eneste, der er sagt sammen med alle de pæne ord om forslaget pæne tanker, men samtidig det umulige i at vedtage et sådant beslutningsforslag, det bør ikke stå som en uimodsat kendsgerning, at børn er så ilde stedt i vort samfund. Jeg føler, at vi også i den henseende heldigvis lever i barnets århundrede. Det skal gå yderligere frem, og det skal fortsat gøres bedre, men at det skulle

være ringere, end det var før, benægter jeg pure.

Waldorff (VS):

Det ville selvfølgelig også været ret meningsløst, hvis man bare sådan i bred almindelighed sagde, at alting er gået ad h til, og at ingenting er så godt som i gamle dage. Det er selvfølgelig heller ikke det, der er meningen.

Det, der er tale om, er, at det bliver ringere på en anden og muligvis betydelig farligere måde end før, og det, det handler om, er, at en af de mest fundamentale institutioner, som nogen sinde har eksisteret, nemlig familien, er blevet dels mindre, dels svagere, end den nogen sinde har været før. Der er sket den udvikling, at hvor man tidligere har haft flergenerationsfamilier, er disse i løbet af de sidste 50, 75, 100 år blevet indskrænket til at være togenerationsfamilier udelukkende bestående af børn og forældre. Allerede det isolerer barnet fra en del af erfaringerne, men dertil kommer, at det, som i virkeligheden er ved at ske nu, så vidt jeg kan se, er, at selve familieinstitutionen er under opløsning. En af konsekvenserne af det er, at børn mangler en meget stor del af den kontaktflade i forhold til familien, som børn havde tidligere, og det er et problem. Det eneste eller i alt fald det fremherskende alternativ er en institutionspasning af børnene, og så kan vi jo tale om de politikere, der engang selv har været børn og kan huske, hvordan det var at være barn og sådan noget, men de institutioner, som skal træde i stedet for den forældrekontakt, der tidligere har været, er oven i købet udsat for massive nedskæringer fra politikere som hr. Arne Melchior, der vil overlade dem ansvaret for børnene. Hvem skal ligesom have deres eget talerør? Hvem skal kunne udtrykke deres interesser? Politikere er jo stort set det hele. De bliver også pensionister engang. Skal vi have særlige pensionistorganisationer, som udtaler sig overhovedet?

Det rejser selvfølgelig spørgsmålet om børn som gruppe i det hele taget og deres indflydelsesmuligheder. Børn er faktisk en af de få grupper, som ikke har en selvstændig lovgivning, som garanterer deres rettigheder. De har et hjørne af hver lovgivning. Man må ikke slå børn i skolerne og sådan noget hist og pist, men der er ikke nogen egentlig sik-